

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Ó v á s.

S z e g e d, szept. 28.

Sokszor megcsodáltuk itthon azt a tüneményes tájékozottságot, melylyel összes közügyeinkről nyilatkoznak a Kossuth levelei. Csodáltuk, hogy a nagy száműzött, aki majdnem félszázad óta él távol hazájától, szinte jobban ismeri a viszonyainkat, mint akik itthon vagyunk, hogy be van avatva abba, mi történik a nyilvánosság előtt, mi a kulisszák mögött és hogy tanácsai, utmutatásai mindig találók és üdvösek.

És hogy mennyire viszi Kossuth ebben a tekintetben is hazájának szeretetét, arról újabb bizonyítást hoznak azok a képviselők, kik őt Turinban meglátogatták kilenczvenedik születésnapján, mint küldöttei az egész magyar nemzetnek, mely ezt a napot ünneppé tette idehaza.

Amit a magyar képviselők Turinban időzéséről hallunk és olvasunk, mind egy-egy hatalmas tanúsága annak, hogy Kossuth igazán élő lelkiismerete a nemzetnek és megszólal ott, ahol a hazának ügyei kívánják, ahol okulást kell meríteni a multból, bizalmat és hitet a jövőre és ahol a nemzet jogait kell biztosítékokkal körülvenni.

Ha nem kívánja is Kossuth, hogy a párt, mely az ő szellemében működik, legvégső konzekvenciáit is le-

vonja annak, amit ő kezdeményezett és aminek martirja, azt igenis követeli, hogy az ország önállóságának alapköveit ne engedjük kiszórni és hogy védjük, oltalmazzuk, sánczoljuk körül a jogokat, melyeket őseink szereztek, amelyeket sértetlenül fönntartani szent kötelességünk.

Az óvásnak, a figyelmeztetésnek szava az, melyet Kossuth Lajos magyar vendégeihez intézett Turinban és ilyen az is, mikor a trónöröklés kérdésével összefüggésben a pragmatika szankció okmányát követeli a nemzet részére olyan alakban, hogy azzal minden eshetőségre meg lehessen védeni Magyarországnak nemcsak kötelességeit, de a jogokat is, melyek Szent István koronájával a nemzetre nézve járnak.

Szent István koronája ezer éves nemzeti ereklyéje e hazának és akinek homlokát ez a korona a törvényrendje szerint érintette, annak személye szent és sérthetetlen. Az alattvalói hűség ősi erénye, féltve őrzött gyöngye a koronának. Adáz harcok tüze nem törte meg szilárdságát, békés idők vizálya nem homályosította el fényét. Ennek a szent ereklyének ezer éves dicsőségben gazdag története van. Ennek a szent ereklyének minden kövecskéjéhez számtalan emléke fűződik nemzeti jellegűnknek, hősök vére védelmezte az emlékek dicsőségét s a mindent megőrlő idő hatalma ellen is

megóvtuk azt a millenium tisztos koráig.

Ehez a szent ereklyéhez van kapcsolva az az okmány is, melynek pragmatika szankció a neve. Egy határozatlan időre kötött szerződés a nemzet és az uralkodó család között, egy alapvető okirat, melynek minden betűje, minden vonása történelmi jelentőségű.

Ezt az okiratot nem találjuk föl az ország levéltárában. Az ősök kötötték és késő utódok fogják még viselni a vállalt köteleket. Az ősök szereztek és késő utódok fogják még gyakorolni a szerzett jogokat.

És jól van ez így. A trónöröklés politikája nagyon alkalmas arra, hogy megzavarja a népek békéjét és ha a pragmatika szankcióban megállapított kötelek sérthetetlenek, amint kétségtelenül azok, a kétoldalú szerződések elmaradhatatlan sarkalatos kelléke az, hogy a vállalt kötelezettségek és szerzett jogok őrei az utolsó hajszálig egyenlő éberséggel figyelhessék meg a teljesítés folyamát s hogy az eredeti szöveg közös magán érdekek által meg nem közelíthető s mindkét fél részéről könnyen hozzáférhető helyen őriztessék.

Ha természetes ez a legjelentéktelenebb magán-szerződésre nézve, mennyivel szükségesebb ott, ahol a nemzetnek és az uralkodó családnak nem-

A „SZEGEDI NAPLÓ” TÁRCZAJA.

A részvét.

Már négy éves koromban árva voltam. Nem volt már se anyám, se atyám, s az édes anyám szülői magukhoz vettek és fölneveltek. Ők lettek a szülőim s az egyetlen unokára reá pazarolták igaz szeretetük teljes gazdagságát.

Husz éven át éltem így igazán boldogan. A nagyszülők mindig egészségesek voltak, s úgy tűnt föl nekem, mintha a husz év alatt egyáltalán nem öregedtek volna, csak éppen hogy valamivel meglassították a lépteiket. Elvégeztem tanulmányaimat, hivatalt nyertem, de azért csak a nagyszülőknél maradtam: nem tudtunk mi egymás nélkül élni. Én terveket szőttem, hogy majd később, ha előléptetnek, megköszönök, nagyobb lakást veszünk, s a nagyszülők ilyenkor egymásra néztek oly örömmel, mintha már hallanák maguk körül a kis dédunokák zsihongását.

De hirtelen, váratlanul a nagyszülők megbetegedtek. — Előbb a nagyanyám. Az arca mind jobban elhalványult, lesóványodott napról napra, állapota mind rosszabba fordult, s egy negyedévi kinos betegség után meghalt. S nagyatyám is, rövidre nagyanyám megbetegedése után, elvesztette arcának pirosságát, gömbölyűségét, s mindinkább megtört alakká vált. S a nagyszülők közül kiki nem magáért,

hanem egymásért aggódott. „Szegény nagyanyád, milyen beteg!” mondá nekem nagyatyám gyakran. „Imádkozunk Istenhez, hogy segítse meg őt, segítsen meg minket”. S viszont nagyanyám gyakran föl-sóhajtott: „Szegény nagyatyád! Oh csak az Isten megsegítend őt minden nagyobb bajtól!”

Állapotuk annyira megrosszabbult, hogy ágyban kellett maradniok. A két ágy egymás mellett állott s bennök feküdt az én két drága betegem. — Gyakran úgy leltem őket arczczal egymás felé s egymás kezét tartva azzal a szerelemmel, mely oly szep-lőtlenül élt bennök, mint házasságuk első napjaiban.

És beköszöntöttek a kinos szenvedés napjai. Ha a fájdalom egyikét-másikát nagyon is gyötörte, hogy a szenvedést már képtelen volt az arcz eltitkolni: elfordultak egymástól s a párnába fojtották a fájdalom sóhaját. Én, ki csaknem mindig mellettük voltam s néha csaknem megőrültem az iszonyu gondolattól, hogy az én áldott jó nagyszülőimet el fogom veszteni: szemtanuja voltam annak a hősiességnek, mely ebben a két öreg testben lakott s a közelebbi halál kinjait gyakran mosolylyal türte, hogy egymás elöl elrejtse.

— Ugy fáj! — sóhajta fülembé nagyanyám. Meglásd, nem soká élek. De ne szólj nagyatyádnak. Ha kérdi: mondd, hogy mindig jobban érzem magam s hogy az orvos is azt mondja. S ha meghalok: ne

hagyd el, légy mindig szerető unokája, légy háas! Igerd meg . . .

Még a gondolkodásban is annyira meg-egyeztek!

Nagyatyám így szólt:

— Érzem, hogy végóráim közeledik. De ne is sejtessd ezt nagyanyáddal. Ha meghalok: légy vigasztalója, szeressed, ahogy én szerettem! . . .

Egy napon aztán azt mondta az orvos, hogy a két beteg nem feketik többé egymás mellett. Nagyatyámnak a másik szobába kell feküdnie. Jobb lesz ez mindkettőjükre nézve, mert sietteti a javulást.

Nagyatyám karomra támaszkodva jött lassan-lassan a szomszéd szobába. Gyakran megállt és visszanezett nagyanyámra.

Az ajtónál erősebben támaszkodott karomra s megállt.

— Ne siessünk.

S hosszasan nézett nagyanyámra, aki már önkívületben feküdt. Csókokat intett feléje.

Trétálkozni akart.

— A viszontlátásra, édesem! Hallod? Mikor látogathatlak meg? . . . Nem felelsz? . . .

— Alszik, nagyatyám.

— Alszik? . . .

Zokogásba tört ki.

Beléptünk a szomszéd szobába s itt ágyba fektettem nagyatyámat.

Három nap mulva nagyanyám meghalt. S mitől úgy félttem, hogy ez válságos lehet nagyatyámra nézve: nem következett

zedékről nemzedékre származó jogairól és kötelmeiről van szó.

Az az ősz bölcs, ki hontalanságában is éber szemekkel őrzi nemzetének lelkébe gyökeresedett igazait, méltó aggodalommal mutatott rá arra a visszás helyzetre, mely nemcsak a nemzetnek, de magának az uralkodó családnak is visszás lehet és azt mondja: a legkevesebb, amit követelni lehet, az, hogy a pragmatika szankció eredetije az országos levéltárban elhelyeztessék. És kétségtelenül el kell ismerni a legfelsőbb helyen is, hogy ennek a történelmi ereklyének közös rendeltetése nem türi az egyoldalú megőrzést.

Senkinek sem áll érdekében, hogy ez a nagyon fontos és lényeges intézkedéseket tartalmazó alapvető törvény ős idők óta tiszteletben tartott sérthetlensége a legcsekélyebb módon is érintessék. Senki sem akarhatja, hogy az a szankció, melyet annak még az ősök megadtak, a legparányibb részben is megsértve legyen; hogy ez az okirat a legkezdetlegesebb fölfogás ellenére is egyoldalú őrizet alatt van, csak arra volna alkalmas, hogy az emlék szentségét sértse, a jog- és az igazság iránt bizalmatlanságot keltsen, mert a pragmatika szankciót a kételemek utvesztőjébe sodorni senki nem akarhatja.

Az országos levéltárban van a helye minden ereklyének, mely a szent korona történetével van összefűzve, s míg a pragmatika szankció okmánya az országos levéltárban elhelyezve nem lesz, bizony csak „házitörvénynek“ kell tekinteni minden olyan szabályt, melynek értelmében a trónöröklés rendjét megállapítani fogják.

Békés- és Csongrád megye új főispánja. Mint a M. H. értesül, Békés vármegyének s egyuttal Csongrád vármegyének is főispánjává Tallián Béla somogyi főispánt fogják kinevezni.

be. Bámulatos nyugalommal viselte magát. Fölkelt s fönn volt egész nap.

A gyászjelentést maga írta: „Mélyen szomorodott szívvél tudatjuk... s maga szövegezte a táviratot is nagyanyám két nővérének, kik Ausztriában laktak.

Másnap este megérkezett a két nővér talpig gyászban.

Csak egyszer láttam volt őket tíz évvel ezelőtt, mikor nagyszülőimmal az iskolai szünidők alatt körutaztunk, s e közben őket is fölkerestük.

Mindkettő kereskedőnek a neje s nagyanyámat nagyon respektálni látszottak, azért is, mert legidősebb volt közöttük, de főleg azért, mert nagyatyám a miniszteriumban már akkor szép állású hivatalnok volt, ami nekik imponált. Nagyanyám már fiatal leánykorában elszakadt tőlük, ide jött hazánkba nevelőnőnek, s így ösmerkedett meg nagyatyámmal.

A két nővér nagy jajveszékelést vitt véghez. Szemrehányást tettek nekem, de még szegény atyámnak is, hogy miért nem tudattuk velük már régen a válságos betegséget, hadd jöttek volna el rögtön, hogy ápolják nővérüket, aki talán a gondosabb ápolás folytán életben maradhatott volna.

— Te is betegeskedel! Neked is gondos ápolóra volna szükséged. Itt is maradj, — mondá az egyik nagyatyámhoz, amíg csak teljesen egészségesnek nem látlak.

— Én is! Gondozni foglak! Vigasztalni... mondá a másik. Oh, te szegény

A főrendiház tagjai sorából a szeptember 26-án tartott ülésben a következő tagok törültettek. Vancsa János gyulafehérvári görög katolikus érsek és id. gróf Batthyány Károly elhalálozás következtében, Vajkay Károly kir. ítélő táblai elnök nyugalomba lépése folytán, Jellacsics Gyula horvát szlavon-dalmát főrendi képviselő megbízatásának lejárása következtében.

Az igazságügyek reformja. Szilágyi miniszter terjedelmes kötetet adatott ki, melyben eddigi ténykedését hozza nyilvánosságra. A kötet tartalma nagyon röviden így összegezhető:

Az ügyvédség reformjának ügyében ankét volt.

A magánjogból készen van a házassági jog, a szülőkről és gyermekekről intézkedő rész, a gyámsági jog. Most ankéteznek. Lányi Bertalan a hitbizományokról dolgozott ki törvényjavaslatot.

A csüdtörvény revíziójához szükséges munkálatok megindítottak.

A miniszter fölkarolta a tengeri jog ügyét.

A teljes polgári perrendtartás most készül, előreláthatólag még 1892. folyamán készen is lesz.

A fizetési meghagyásokról szóló törvény végleges szövegezése „munka alatt áll“.

A bagetell-törvényt „az igazságügyi kormány az összehívandó szakértőkezellet tagjaihoz szétküldte.

Ellenben a végrehajtási eljárás revíziójáról szóló törvényjavaslat tervezetét az igazságügyi kormány még csak a curia és táblák elnökeivel, néhány elsőbíróság vezetőjével és az ügyvédi kamarákkal közölte.

Törvényjavaslat készül a hagyatéki eljárásról.

A bünvádi eljárás reformja annyira haladt, hogy az 1892. végével benyújtható lesz.

A katonai bünvádi eljárás reformjának ügyében nehézségek merültek föl. Ha ezeket eloszlatják majd, akkor „az igazságügyi kormány szándéka a katonai anyagi büntető törvény reformját is javaslatba hozni“.

Csak az látszik ebből, hogy a lefolyt hosszú idő tétlenül telt el, és még az is sejthető, hogy az elsorolt kezdetlegességek nem Szilágyi által fognak megvalósítani.

A pénzügyminiszter takarékoskodik. Egy rendeletet adott ki a pénzügyminiszter, mely szerint

sógor, mily részvétellel vagyunk mi mindannyian irántad!

S valóban: a temetés után is nálunk maradtak.

Nagyatyám és én az egyik szobába szorultunk, ők meg lakásunk egy másik szobájában rendezkedtek be teljes otthonossággal.

Nagyatyám már most nem feküdt napközben: karosszékekben ült s ha napos idő volt: künn az erkélyen.

A két nővér természetesen nálunk étkezett. Az idősebbik minden reggel pénzt kért nagyatyámtól, hogy ne legyen neki semmire se gondolja: majd ő intézkedik a főzés iránt, rendelkezik a szakácsnővel, szobalánnyal.

— Mi ketten, mondá, nővérem meg én, mindent elvégzünk helyetted, ne legyen semmi gondod, te csak pihenj!

S a nagy részvét mellett igen jó étváagnak örvendettek, s arra nem is gondoltak, hogy nagyatyámnak az ő nálunk tartózkodásuk meglehetősen pénzébe kerül, s az orvosi, a temetési költségek, s az, hogy betegsége miatt nyugdíjaztatását kérte, a lehető legnagyobb takarékoságot tették szükségessé, nehogy pénzzavarokba jusson.

Az első két nap lamentálással telt el. A két nővér nagyanyám fiatalkoráról mesélt nagyatyámnak, gyakran zokogva s fölkiáltva: „Oh, hogyan szerettük őt!“

A harmadik napon megkérdezték tőlem: nem tudom-e, hogy a nagyanyám

„a folyó évre jutalmak és segélyek címén rendelkezésre bocsátott hitelek 1/2-éde része a folyósított ideiglenes pótlékok részbeni fedezésére visszatartandó.

Ismét olyan intézkedés ez, mely a vérmes reményekkel kecsegtetett kishivatalnokok egynémelyikének válik kárára.

Apponyi és a „Pester Lloyd“.

Budapest, szept. 27.

A főváros politikai köreit tegnap óta állandóan a jászberényi beszéd foglalkoztatja. Pártklubokban és mindenütt, ahol „Ház“-beli, vagy „Ház“-on kívüli politikások összejönnek, Apponyi beszédéről folyik a társalgás. Elismerik pártkülönség nélkül, hogy a nemzeti párt vezérének jászberényi diadalutja nem marad jelentékeny következmények nélkül az imént megnyílt országgyűlési campagnera. Az ellenzéki köröket valósággal fölvillanyozta a beszéd, a kormány táborában pedig nem csekély konsternációt keltett, mert akik szívesen becsmérlik a nemzeti párt vezérének kivált az utóbbi időkben kifejtett bámulatos akcióját, még azok is kénytelenek elismerni, hogy a genialis pártvezér ezen legutóbbi szónoki ténye nagy súlylyal esik a parlamenti eshetőségeknek ezidőszerint amugy is nagyon érzékeny mérlegébe s a meglehetősen üres „szabadelvű“ mérlegcsészét váratlanul erősen fölfelé billentheti.

A beszéd nyomatéka annyival nagyobb, — és azt bizalmasan mondogatják Apponyi politikai ellenfelei is — mivel annak egész szónoki megjelenése erősen kiválik a képviselői beszámoló beszédek szokott keretéből. Az a beszéd több egy parlamenti beszédnél is. Mert minden mondata, sőt minden szava úgy van a maga helyére illesztve, mint valami előre megállapított szövegű diplomaciai okiratban. Azért úgy fogják föl mindenfelé annak jelentőségét, hogy az nem Apponyi Albert grófnak, a jászberényi követnek, nem is Apponyi Albert grófnak, a nemzeti párt vezérének, hanem magának a nemzeti pártnak nyilatkozata. Ép ez adja meg a jászberényi beszédnek ama jellegét, mely azt epochális politikai eseménynyé avatja.

szekrényeinek a kulcsai hol vannak? Azt feleltem, hogy a kulcsok mind nagyatyámnál vannak.

Mint a macskák, ravasz hízéggel veték körül szegény nagyanyámat.

— Szeretnők sógor, az Istenben boldogult nővérünk holmait látni. Azt hiszem, hogy még meg van az a nagy selyemkendője, melyet neki leánykorában ajándékoztam. Neked úgy sem kell... .

— Szívesen megvonném tőled a fehérneműt. Inkább én vegyem, mint más... .

— Hallom a szobaleánytól, hogy prémes kabátja volt, még csak két év előtt vette. Másnak ne add el, inkább énnekem... .

— Ha ideadnád a kulcsokat, hogy rendbeszedjünk mindent... .

Nagyatyám egykedvűen adta nekik a szekrények kulcsait.

És kezdődött a „rendezés“. Mindent kivettek, mindent kikutattak. Fölirtak minden egyes darabot, s mikor a ruhaneműekkel készen voltak: az ezüstre került a sor. Hány kés, hány villa, hány kanál. Tálczák... asztaldíszek... gyertyatartók... A gyűrűi, ékszerei, az órája... .

— Lásd, kedves sógor, neked minderre nincs szükséged. Ti ketten fogtok élni unokáddal s csak utatokban lenne ez a sok holmi, csak szomorúan emlékeztetne rá... . Oh, Istenem! miért is kellett meghalnia!... .

— Nem akarjuk azt mondani, hogy nekünk, mint nővéreknek, elvégre is jogunk

Annál különösebb hatást keltett a „Pester Lloyd“ ma reggeli számának vezércikke, mely hallatlanul durva hangon támad Apponyira, s e támadása szenvedélyességében messze túllicizálja nemcsak a magyar nyelvű félhivatalos újságnak szintén elég éles cikkét, hanem fölülmulja körülbelül mindazt, amit a kormánypárti sajtó Apponyinak ezen beszédéről és egyéb tényeiről eddig összeírt. A cikk, mely Apponyit a saját képmásában gyönyörködő Narcisszhoz hasonlítva, mérges gunnyal és féktelen torporzókolással ront neki, még olyan körökben is megütközést keltett, ahol máskülönbén hálás közönségre számíthat minden, ami a nemzeti pártnak és nagynevű vezérének kisebbitésére van szánva.

A cikket sokféleképen meghányják-vetik és genezisére nézve sokféle kombinációk kerültek forgalomba. Akadnak olyanok, kik a valószínűség nem minden látszata nélkül azt a találgatást kolportálják, hogy a börze-újság Apponyifaló cikkelye felsőbb helyről származó megrendelésre íródott, s ez volna az első sláger, melyet a taktikailag is kitünő jászberényi mesterhuzással szemben bizonyos „kegyelmes“ kezek kijátszottak.

Azonban e találgatás, bármily tetszetős is az adott viszonyok között, mégis csak találgatás. A valódi okhoz sokkal közelebb jár, sőt minden jel szerint egészen közelről érinti azt azon erősen pikáns ízű történetke, melyet — mint a fentisztelet cikk klasszikus előzményét — olyan politikai személyiségtől hallottam, aki állásánál fogva nagyon jól van értesülve a kulisszapolitika dolgairól is.

Az eset nem épen most történt, de nem is nagyon régen. Akkoriban, midőn a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat volt napirenden. A javaslat képviselőházi tárgyalása előtt bizalmas értekezletre jöttek össze az országgyűlési pártok vezérférfiai. Az értekezleten jelen volt gróf Apponyi Albert is, és jelen volt Falk Miksa is.

A bizalmas diszkusszió során Apponyi utalt többek közt a „Pester Lloyd“-nak egy

volna a megboldogult hagyatékához, mert mi tudjuk, hogy te sokat tettél érte, sokat áldoztál s arra a pénzre is, amit szegény nővérünk holmiai után kapnál, szükséged van.

Én nem is kívánok mást, csak az óráját add nekem emlékül s a prémes kabátját.

— Hogy is ne! — kiáltja dühösen a másik. — Az óra engem illet, én vagyok az idősebb. Ugy-e sógor?

Nagyatyám szomorúan nézett a két nőre, akik „igaz részvétből“ ily gyöngédséggel környezték.

Aztán rám került a sor. Megfogott az egyik:

— Szólj nagyatyádnak, hogy az órát nekem adja. Csak az órát és az ezüstneműt. Nektek meghagynék hat evőeszközt. Hiszen ennyi elég. Ti szegények ugye fogtok vendégséget adni. Az órát semmi esetre se adjátok a nővéremnek. Köztünk legyen mondva: nem érdemli meg. Soha se volt kedvence a megboldogultnak.

A másik:

— Ne hagyj magad befenni a nővérem által. Nagyon kétszínű asszony az! Ugy szerettem a nagyanyádat, s én voltam a kedvence. Szólj nagyatyádnak, hogy az órát . . .

S két nagy ládat állítottak föl s napnap után jobban megtöltötték, folytonos veszekedés közt; szegény beteg nagyatyámat folyton zaklatva, kicsikartak tőle mindent

akkortájt megjelent közleményére, melyben e lap az ellenzékét denuncziálta, azzal gyanusítván, hogy meg akarja hiúsítani a javaslatnak törvénynyé váltát. Apponyi — inkább kedélyesen, mint komoly éllel — ki jelentette, hogy ő és pártja nem fog akadályokat gördíteni a javaslat útjába, akár mit is — ugymond — a lapjába az éntisztelt Falk barátom.

Falk erre epésen válaszolt. Tiltakozott az ellen, hogy képviselői működését összefüggésbe hozzák hirlapirói működésével. Ezt ép oly kevéssé tartja helyesnek, mint hogyha a képviselőnek, aki például esetleg csizmadia is, a képviselőházban szemére vetnék a csizmadia műhelyben viselt dolgait.

Apponyi erre azt felelte, hogy a képviselőt, ha csizmadia, csakugyan nem volna helyes a képviselőházban kérdőre vonni a csizmaiért. Hanem a képviselői és hirlapirói állás közt egészen más a viszony, mint a politika és a csizmakészítés közt. A képviselőházban szóval és a hirlapirodalomban tollal folytatott politikai működés közt igenis van összefüggés. És valamint a maga személyére nézve megengedi, hogy bárhol tett politikai nyilatkozatait tőle a Házban számon kérjék, ugyanezt megengedhetőnek tartja másokra nézve is.

— Egyébiránt — így fejezte be körülbelül válaszáat — megnyugtathatom tisztelt képviselőtársamat. Az utóbbi időben nagyon ritkán olvasom a lapját. Ezt a közleményét is csak azért olvastam el véletlenül, mert rövid volt. Tőlem ezután is bátran írhat, amit akar.

Ezzel a kedélyes lefőzéssel hozzák most okozati összeköttetésbe a Lloyd mai kirohanását. És akik ismerik Arad egykori képviselőjének bosszuálló hajlandóságát, bizonyára nem találják alaptalannak azt a feltevést, hogy a két dolog közt: egy politikai nagy lap nagy cikke, s ama kis személyes rencontre között van is némi atyafiság.

Lám, nemcsak a valóban nagy dolgoknak van hátterük a szinfalak között, ha-

a legutolsó gombostűig. S mikor már nem volt semmi, de semmi, akkor nagy siránkozás közt elbucsztak, biztosítva, hogy ők a mi egyetlen igaz rokonaink, akikre mindig számíthatunk. Levelezzünk is minél gyakrabban . . .

S lelkekre kötötték, ha a nagyatyámat baj érné: rögtön táviratozzak, hogy eljőjjenek a drága jó sógor segélyére.

Nagyatyám két hónap múlva meghalt. A temetés után vagy tiz nappal két levelet kaptam Ausztriából. A két nővér írt.

. . . „Háládatlanság tőled, hogy nem értesítettél a halálesetről, sőt már előbb, mikor láttad, hogy nagyatyád állapota aggasztó. Rögtön leutaztam volna, hogy ápoljam. De azért megbocsátok, mert tudom, hogy nagy a te fájdalmad. Ne feledkezzél meg egyetlen rokonaidról. Nagyatyádnak két órája volt, mind a kettő arany. Egyet tarts meg magadnak emlékül. De a másikat ne add el könnyelműen. Férjem ugyanis szeretne valami emléket áldott emlékü sógorunktól“ . . .

. . . „Megboldogult nővérünk aranyóráját ugyanis jogtalanul a nővéremnek adtátok. Legalább kárpótolj azzal, te háládatlan, rólam teljesen megfélelmező rokon, hogy nagyatyád egyik aranyóráját, a kisebbiket, melyet nő is viselhet, nekem a felejtetetlenre való örökös, drága emlékeztetésül mielőbb elküldöd“ . . .

Ponori Thewrewk István.

nem az olyan kicsiségeknek is, amilyen kicsiség a „Pester Lloyd“ mai nagy cikke Apponyinak igazán nagy beszédéhez képest. C—s.

A t. közönséghez.

A függetlenségi és 48-as program tiszta, nem változó elveinek alapján állunk. Ettől az alaptól egy lépéssel sem térünk el, mert meggyőződésünk, hogy a legkisebb engedmény, a legkisebb alku is végzetes az országra, melynek teljes függetlensége és önállósága képezi törekvésünket.

Károsnak és veszélyesnek tartjuk az alkuvásnak azt a rendszerét, mely a közéletet uralja országos és helyi ügyekben s küzdünk e rendszer ellen és azok ellen, akik szolgálják.

A Szegedi Naplót országos és helyi, politikai, társadalmi és közgazdasági kérdésekben egyaránt az igazság és szabadság vezet. Ez adja az irányt abban, amit irunk, amit támogatunk és amit támadunk. Szívesen és lelkesen segítjük a jó törekvéseket, készséggel előmozdítjuk a kulturális és közgazdasági haladás érdekeit, de harcolunk a rosszakarat ellen és orvoslást, megtorlást követelünk ott, ahol a közönség bajairól és panaszairól, a közügyek intézőinek rosszakaratáról, mulasztásairól és visszaéléseiről van szó.

Mindenek fölött az ad irányt lapunknak, hogy védelmezzük és megóvjuk a közszabadságokat, melyeket következetesen irtanak és csorbítanak az országban, a városban és mindenütt, ahová elér a mai politikai rendszer rabszolganevelő hatalma.

Helyi dolgokban és az Alföld ügyeiben teljes tájékozottságra törekszünk, aminek eredményeként hivatkozhatunk arra, hogy a másfél évtizedes, becsületos multa visszatekintő „Szegedi Napló“ véleményének és szavának sulya van.

Egyenesen a közönség jogos akaratának és kívánságainak vagyunk tolmácsai és ez alapon a tiszta közvéleményt fejezzük ki minden kérdésben. Az a törekvésünk, és ha sikereink vannak, azoknak titka is az, hogy a polgárságot képviseljük, hogy az ő barátaival szövetkezzünk és az ő ellenségeit üldözzük.

Ez volt irányunk a múltban, ezt követjük a jövőben is. És ennek viszonzásául kérjük a közönség szíves támogatását, melynek munkát, áldozatot nem kimélve, tartalmas lapot adunk.

A Szegedi Napló mindennap, ünnepek után is gazdag, változatos tartalommal jelenik meg.

Gondosan megválogatjuk politikai, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi közleményeinket, érdekes és általános tetszést arató regényeket közlünk, hirrovatunk élénk, változatos, tudósításaink gyorsak és megbízhatók.

Az ország és a világ tontosabb eseményeiről teljesen kimerítő távirati tudósításokat adunk és ezekkel a kora reggeli órákban megjelenő Szegedi Napló helyben és a közelebb eső vidékeken majd egész nappal megelőzi a budapesti napilapok érkezését.

Ezekért a szolgálatokért bizonyosan nem alap nélkül számíthatunk már is tekintélyes előfizető- és olvasó körünk mind erőteljesebb növekedésére a közönség azon részénél is, mely az általános érdekű eseményekről nálunk bővebb közleményeket nem

hozó kisebb központi lapokat veszi, mert ezekből sem az Alföldnek, sem Szegednek ügyiról és eseményeiről tájékoztatást nem szerezhethet.

A „Szegedi Napló“ szerkesztősége.

Előfizetési fölhívás

„SZEGEDI NAPLÓ“

mindennap megjelenő politikai lap

1892-ik évi

XV-ik ÉVFOLYAMÁNAK
október—december évnegyedére.

Előfizetési árak:

Egész évre	14 frt — kr.
Félévre	7 frt — kr.
Negyedévre	3 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Az előfizetés legegyszerűbben *postautalvánnyal* eszközölhető. Előfizetések a „Szegedi Napló“ kiadóhivatalához (Szegeden, iskola-utca 7.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küldünk.

Mint melléklapot előfizetőink minden vasárnap a Hüvelyk Matyi című, a vidéken legjobbnak elismert élelclapot kapják külön díj nélkül.

A kiadóhivatal.

Ujdonságok.

— szept. 28.

Tájékoztató.

Október 2. és 3. Tanítók közgyűlése a Tiszazsalló disztermében.

Október 11. A Dugonics-társaság alakuló és tisztaválasztó közgyűlése a széképületben.

— **Szüret a homokon.** Amit a homoki filloxera, a perenospora meghagyott: azt most a gazdák szedik, szüretelik le odakint aranyos sugaras időben, mely töpödté, aszalt a szőlő-fürtöket és körül gyűrte a leveleiket.

Áll a szüret a homokon: mézédés must folyik, mint Kánaánban a tej, csak hogy nem oly bőségesen. Kevés, de jó édes, szinte nyulik, mint a csurgatott méz és fekete, mint az éjszaka, fényes, mint az ifjú asszony szerelmes szeméi.

Minden tanyán elevenség uralkodik, egyikben csapongó jókedv, egy-két szál vályogvető hegedűje mellett; vagy a tanyai hangszer, a „tücsök tanító“ czitera peng-zeng, vidám danolásokat kísérve, melyekből élesen, vékonyan kiválnak az elnyújtott női hangok.

A veranda alatt pedig reggeltől estig föl van terítve. Tarka abroszon nagy fehér, vagy szürke kanosokban csillog a mézes must, mely sötétpiros színre festi a poharat.

Reggel veréb csicsérgéssel kezdődik, éjjel, mikor már a kerülő se jár (ilyenkor épen nem, ünnepe lévén a hordók körül) nótával, hegedűszóval végződik.

Csak az a különös, hogy ide i szüret lévén, mégis a tanyai it iszszák — főképen. A mézes must konty alá való, mondják a homokon, meg a gyerekeknek, akik ha kifáradnak a tőkék alatt való bujdosásban, majszos szájjal vágatnak a verandára és nekiesnek a mustos kanosóknak. Amelyik el nem éri, az visit, míg megmászni nem sikerül a széket, melyről eléri.

A szeptemberi napon, mely forrva süti a homokot, bekötött fejjel guggolnak a szedő-lányok a szőlő-utak közt, jól előre huzván a kendő fejét ernyősen, hogy a szemök se látszik. Oldalt a kosár, amibe meg rakják a letépett fürtöket.

Már úgy tudnak azokkal bánni, mintha megannyi szem értékes gyöngy volna, szakítás közben ment's isten, hogy csak egy szem is elpattanjon. A jó szüretelő lány így gondolkodik és énekel, ahogy csak a torkán kifér, akárhogy süti a homok a mezitelen térdeit, ha újabb és újabb töke alá esücsül.

Csak az nem megy az eszembe sehogysé, ha már az ősi „taposás“ járja még ma is: miért nem tánczol a szőlős hordóban valami szép fehér lábu, piros orezáju fiatal menyecske, térd fölött átkötött szoknyában?

Mindenféle kísérleteket csináltak a szőlő-termesztés, bortermelés körül: hogy lenne jobb? Isten csudája gépeket visznek ki a homokra, hogy tanulja ki azokat aki akarja.

Végre akadt egy kiváló nemzetgazdász barátunk, aki így gondolkozik ebben a dologban, mint mi: János ő, aki midőn szőlő-sajtológépet kínáltak neki, megvető mozdulattal utasította el:

A magyar ipart pártolom barátom, három szép, erős fiatal asszony különben megtapossa a szőlőmet . . . száz gépnél is. Én már a régi-nél maradok.

Most érthető már: mért olyan kapós János bora, meg azután: miért olyan népszerű ilyenkor a János-szállási szüret. Már czihelődik a vendégség, mely a legény-szüretre be vagyon invitálva, amikor a tetőpontját éri el a homokon a szüreti vigasság.

Ezen a vidéken egynehány napig óvatosabban járnak a — vonatok.

— **Változások a csanádi klérus körében.** Dessewiffy Sándor csanádi püspök Kristofcsák Gyula hidegkuti plébánost Uj-Áradra nevezte ki plébánossá, Hidegkutra pedig Levez Ferencz verseczi hittanítót helyettesítette. A megyés püspök egyuttal Babineki József káplánt Fehértemplomról Verseczre és Becker Hugó káplánt Szent-Hubertől Fehértemplomra helyezte át, továbbá Berecz Károly fehértemplomi káplánt Verseczre hitoktatónak, Gehl Ottmár áldozart Nagy-Kikindára és Györfly Gyula áldozart Szent-Hubertre káplánná nevezte ki.

— **Brassai Sámuel Szegeden.** A magyar tudósok örökifjú szellemű nesztora, az ország Brassai bácsija, aki 94 éves korában fáradalmas utazásokat tesz, ma dél-éjti látogatást tett a Somogyi-könyvtárban. Ez az ő világa: a könyvtár. Nincs a tenger sok között egy se, melyet az ősz tudós ne ismerne. A könyvtár berendezéséről és gazdagágáról magasztalólag nyilatkozott. A nagy tudós élénk szelleme rendkívül meglepte a környezetet. Tegnep barátságos társaságban csaknem éjjeli 11 óráig főt volt és ragyogó humorával elragadta környezetét, mely az ősz tudóst a legmelegebb szeretettel vette körül. Brassai Samu bácsi délben átutazott a szomszéd H.-M.-Vásárhelyre Imre Sándor látogatására.

— **A magán építkezések sorsa.** A magán építkezések némely részeinek fura története van. Az építési processus is ugyan az, hogy az építkező kérvényt ad be a tanácshoz, mely véleményezés végett kiadja a mérnöki hivatalnak. Aztán bemegy a kérvény a középítészeti tanácshoz, mely végre kiadja az engedélyt. A tulajdonos épít s mikor végre az utolsó bizottság is kiszáll, megtekinteni a kész épületet, fölfedeznek a házon egy csomó szarvas hibát s nem adják meg a lakhatási engedélyt. Ezen a bajon akar segíteni a középítészeti tanács egy ha ározatával, melyben Tóth Mihály városi főmérnöknek meghagyja, hogy a magán építkezéseket ne csak a befejezéskor, hanem az építés folyama alatt is vizsgáltaassa felül s figyelmeztesse az építőt az esetleges olyan eltérésekre az építkezési szabályzat rendelkezésétől, melyek a lakhatási engedély megtagadását vonhatnák maguk után.

— **Az igazoló választmány Babarczy József** elnöklete alatt két napi tárgyalás után egybeállította a jövő év virilistáinak végérvényes névsorát. Reklamációk szép számmal voltak, irásosak ugy, mint szóbeliek. z összeállított névsort egész terjedelmében fogjuk közölni.

— **A belvárosi kisdedővő intézet.** Az ujonnan építendő belvárosi kisdedővő intézet terveit a jótékony nőegylet ma terjesztette

jóváhagyás végett a tanácshoz. Az intézetnek a terv szerint esinos emeletes épülete lesz az Eötvös- és a Toldy-utca sarkán!

— **Távozó aljárásbíró.** Fuchs István kir. aljárásbíró tiszteletére, aki Budapestre megy körükből, a szegedi ügyvédi kar tegnep este bucsulakomát rendezett, amelyen a szegedi ügyvédek legnagyobb része megjelent. Az ünnepelt bírót, akit pártatlanságáért, szorgalma és előzékenységeért mindenki szeretett, először dr. Ivánkovits Sándor főügyész köszöntötte mély érzelmektől áthatott beszédben, majd dr. Nyilassy Pál és dr. Reiner Mór a kedves, művelt társadalmi férfit méltatták benne, mire az ünnepelt szép beszédben felelt és a szegedi ügyvédi kart éllette. A kedélyes társaság éjfélig mulatott együtt.

— **Az iparossegédek rajztanfolyama.** A segédek rajztanfolyamára, mint értesülünk, segéd számmal készülnek az iparossegédek. Ugyanis Füleki József, a tanfolyam rajztanára és Budai Lajos, a faipari szak tanítója összeírták azok neveit, akik komolyan részt szándékoznak venni a tanfolyamban. Ezek negyvenketten vannak. Értelhetetlen azonban az a közöny, melylyel a vasipari munkások viseltetnek a tanfolyam iránt. A mult évben sem vettek részt a tanfolyamban, pedig ők legjobban tudhatnák, hogy a rajzolásra nekik is nagy szükségük van.

— **Érettségi vizsga a középkereskedelmi iskolában.** A középkereskedelmi iskolában ma folyt le az érettségi vizsgája azoknak, kik arra pótlólag jelentkeztek, vagy egyes tárgyakból tettek pótvizsgát. A vizsgáló bizottság, melyben a közoktatásügyi minisztert dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő, a kereskedelemügyi minisztert Kulinyi Zsigmond kamarai titkár képviselték, mint miniszteri biztosok, összesen kilencz jelentkezőt vizsgált meg és az eredmény nagyon kedvező, mert mind a kilencz vizsgázó érettnék nyilvánítottott.

— **A Kóti-féle gyilkosság.** A nagy szenzációt keltett vásárhelyi gyilkosság ügyében érdekes fordulat állott be. Az öreg Kóti-pár meggyilkolásakor velük egy szobában aludt a menyük, Varga Lydia, akit súlyos gynuokok miatt a vásárhelyi vizsgálóbiztos letartóztatott. Varga Lydia ez ideig s most is fogva van a vásárhelyi járásbíró-ság fogházában. A Kóti rokonság, amely határozottan bünrészességgel gyanítja ezt az asszonyt, most kérvényt adott be a szegedi törvényszékhez, amelyben azt kéri, hogy hozzák be Szegedre a vizsgálati foglyot. A kérelmet azzal indokolják, hogy a vásárhelyi fogházban, ahol mindössze két börtönőr van, könnyebben érintkezhet a vizsgálati fogoly a külvilággal, mint Szegeden.

— **Egészségtani tanár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Jarina Sándort a szegedi állami főreáliskolához — egyelőre tiszteletbeli minőségben — iskola orvosá és egészségtan-tanárrá nevezte ki.

— **Tűz Szőregen.** Ma délután egy órakor a közeli Szőreg községben, veszélyes tűz támadt. Bent a faluban gyult ki egy ház s mire a tüzet lokalizálták, a mellette álló épületek is elhamvadtak.

— **Elszökött százások.** Zentáról kapott ma a rendőrség sürgűnyt, amely azt jelenti, hogy onnan egy Antal nevű erdélyi származású napszámos megszökött s magával vitt négy darab százás bankót. Kéri, hogy tartóztassák le. Az adott személyleírásu emberre azonban eddig nem találtak Szegeden.

— **Kilyukadt az ég.** Valószínű, hogy ez a szegedi vizesés Európában a legmagasabb volt az időben, amikor jelentkezett. Mintha egyenesen az égből zuhogott volna alá, olyan ismeretlen nagy magasságból ömlött le közölkint a faszterre, a járó kelők feje tetejére. A felülről szakadt áldással nyakon öntött halandók vizsgálódva néztek föl az égre: hán tán egy darabka felhőzacska lyukadt volna ott

ki és az öntözé vala őket nyakon. De az egész tiszta volt, mint a pohárban a víz. A tüneményről már mint égbeli csodálatosságról beszéltek széles körben: A rejtelmes vizesés alá került halandók körében t. i., akik már azt híresztelték, hogy ott valahol a városház fölött — kilyukadt az ég. Másképp nem lehet. Mert különben honnét hullna alá időközönként az ismeretlen magasságból egy-egy vastag vizsugár. Az égi csuda már-már a szegedi kalendárium csinálók tollára kerül, ha le nem lepődik a nagy vizesés titka. Nem az égiek mulatnak odafönt és a kilyukadt mennybolton locsolgatják fültövön az embereket, — hanem a tűzoltók a toronyban. Ezek a legmagasabb állásu és szállásu derék férfiak, a légyfogdosás ideje lejárván, újabb szórakozás után néztek és a legmulatságosabbnak találták a titokteljes öntözködést. Most már meg van a nyitja annak is, miért késnek el mindig odafönt, ha tűz van — a kongatással. Persze, nem lehet olyan hirtelen abban hagyni a — játékot. Még nem büntették meg őket, mert a polgármesteri és kapitányi hivatalok nem tudtak még megegyezni abban: melyikök legyen a bírójuk?

— **Bacillus tenyésztés.** A város privát bacillus tenyésztő intézetei, a mocsarakon kívül van még néhány ilyen hely a városban. Ilyen a korona-utca 20. sz. üres telke, amelybe a szomszédok bele szokták dobálni az elbullított állatjaikat. Ezidőszerint helyi madár- és állatvilágunk igen szépen képviselve van a városi védnökség alatt álló anatomiai intézetben. Igen jó illat van a környéken és hát ez a fő — mert az első dolog az egészség.

— **Gyilkosság egy szamar megsértésért.** A csantavéri kukoricza földek közel egy év alatt két gyilkosságnak lettek színhelyévé. Épen most egy éve, amidőn Pletikoszity Pál a kukoriczák között agyonlőtte pajtását, Pality Pált, ujabban és pedig tegnap ismét gyilkosság történt a csantavéri kukoricza földeken — egy szamar miatt. A véres esetről a következőket írja levelezőnk. Községünk mellett levő Mayros István-féle földeken mint csász volt alkalmazva Gandis János csantavéri ember, aki tegnap (kukoricza) kerülés közben egy a kukoriczában garázdálkodó szamarat hajtott ki az utra. Ezért a szamar gazdája, egy juhász, megtámadta a császt. Az indulatos juhász megkapva furkós botját, oly érzékeny helyen ütötte meg Gandist, hogy az összeesve nem sokára azután meghalt. A juhász elillant a gyilkosság után, de a csendőrség nyomában van. Gandis holttestét a járási orvossal egyetemben dr. Gottlieb Ede csant. orvos boncolták föl.

— **Kompozíció.** Egy uri ember aluminium kapukulesot vásárolt s elküldte a lakatoshoz, hogy alakítsa hozzá a zárhoz.

Pár perc múlva nagy komolysággal jön vissza az inas.

— Kérem ez nem aluminium.

— Hát mi?

— Kompozíció.

— **Gyakornok kinevezés.** A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság ifj. Csipkés Sándor szegedi kir. adóhivatali gyakornok jelöltet, ugyanezen adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **Az apai juss.** Az egész juss csak tizenhárom forint, melyet kizsárolt az édesanyjától Kalló József 33 éves felsővárosi napszámos. Azt mondta, hogy neki ez jár. Mert hogy mikor a testvére elhalt, annak a temetése husz forintba került az anyjának. Ő már kapott hét forintot, mikor berukkolt katonának, hát most neki még jár tizenhárom. Az öreg asszony kiadta ezt a csodálatos apai jusst neki s Kalló polgártárs az egész vagyont elitta az éjjel s ma dél előtt. Délben nem volt egy krajczárja sem. Kalló Jóska lement a tiszaparrra, szépen

levetközödött s beleugrott a vízbe, hogy ő most már meghal. „Fölbuzott“ állapotban volt az elkéseredett ember s mikor már érezte, hogy elmerül, a torkaszakadtából kiáltott segély után. A kikötő matrózai kimentették aztán a fuldoklót s a rendőrség elé vitték. A hidegvíz nem igen józárította ki az öngyilkosjelöltet, mert mikor kituzták, épp olyan részeg volt, mint mikor beugrott. Kijelentette, hogy hiábavaló minden igyekvés, ő még ma ugysis elföldeli magát. A rendőrségnél aztán lefektették s talán reggelre megjön neki a jobbik esze.

— **Uj iskola.** A szilléri uj emeletes iskola terveit már elfogadta a tanács. Ugyanezkor a mostani iskolát nyolcz uj tanteremmel fogják megnagyítani, minthogy mostani helyiségei képtelenek magukba fogadni a folyton nagyobb számban jelentkező iskolás gyermekereget. A tanács elrendelte, hogy a mérnökség erre is adjon be költségvetést.

— **Jó gyomor.** Wilhelm Jánosnak hívják azt a temesvári raktármunkást, aki ugyancsak jó gyomorral dicsekedhetik. Tegnap például fogadásból egy józsefvárosi kocsmában megevett 18 pár virslit, egy braunschweigit, 2 adag gulyást és 11 zsemlyét. Minderre pedig reá öntött 4 liter bort. A jó étvágyu ember mindezek után még hajlandónak nyilatkozott egy kiló sonkát bevágni. De nem akadt Maecenása s a hajós embernek, aki az elfogyasztottakért már 2 frt 44 krt fizetett, nem volt kedve továbbis pénzzel fizetni kíváncsiságát. A munkás így is megköszönte az „uzsonnát“ és várja az „ebédre“ való meghívást.

Lóverseny Szabadkán.

— Saját tudósítónktól. —

A szabadkai lóverseny-egyesület október 2-án d. u. 2 órakor tartja meg az állandó pályán ez évi versenyeit a következő programmal:

I. Szabadkai hölgyek dija. Tiszteletdíj. Futhat minden bács megyei lakos 3 éves és idősb lova. Telivérek kizárva. Távoltság 1800 méter.

Urlovások. II. Egyesületi díj. Az elsőnek 400 frt, a másodiknak 50 frt és a téték. Futhat minden bács megyei lakos 3 éves és idősb lova. Telivérek kizárva. Távoltság 1600 méter.

III. Szabadka szabad királyi város dija. 300 frt az elsőnek, 50 frt a másodiknak, 25 frt a harmadiknak. Futhat minden szabadkai lótenyésztő gazda saját nevelésű 3 éves és idősb lova. Távoltság 1200 méter.

IV. Gátverseny. Tiszteletdíj és 500 korona. Futhat minden magyarországi 3 éves és idősb ló. Telivérek kizárva. Távoltság 2400 méter Urlovások.

V. Szabadka szabad kir. város dija 400 frt az elsőnek, 100 a másodiknak 25 frt a harmadiknak. Futhat minden szabadkai lakos 3 éves és idősb lova. Telivérek kizárva. Távoltság 1600 méter.

VI. Nyeretlenség versenye. Futhat minden bács megyei lakos 3 éves és idősb lova, mely még versenyt nem nyert. Telivérek kizárva. Távoltság 1200 méter.

VII. Kettős fogatok versenye. Az elsőnek 200 frt. Minden bács megyei fogat tulajdonos részére. Távoltság 15 kilométer. A második fogat a téték összegét nyeri. Az utat 40 percen belül kell megtenni és legalább három fogatnak kell indulni, hogy a díj kiadassék. Urkocsis.

A fiatal egyesület, mely a múlt évben alakult meg, ez alkalommal rendezi második versenyét. A múlt évi versenyek sikere ugy a nagyközönség érdeklődését, mint az anyagi és erkölcsi eredményt kiérdemelte. Az egyesület vezérférfiai mindent megtesznek azon czélból, hogy a jelenlegi verseny az előző sikerét ne csak elérje, hanem tulszárnyalja.

A verseny a budapesti lovaregylet szabályai szerint tartatik meg, mely a föltételeket átnézte és elfogadta.

Érzékeny vesztesség.

(Paprikás hozomány.)

Bolond dolog. El sem hittem volna, ha az a szöke kis boszorkány maga nem beszél. Azok a tisztolt urak és még tiszteltebb hölgyek, kik a kishirdetések rovatából keresik a házasság utján való boldogulás arany forrását, jóval elmaradtak a kor szellemétől. A kishirdetések rovata túlhaladott álláspont. Elég alkalmas arra, hogy szerelmes asszonykák titkos leveleinek legyen a közvetítője, elég jó tán még arra is, hogy a nemes szívű emberbarátok jó indulatát — szerencsétlen özvegyek — itt kívánják kikérni, de a komoly házasságok, melyek régente az égbe köttetnek meg, fölmondták a lakást ennek a megbizhatatlan rovatnak, kiköltözködtek.

Sokáig bujtam az ujságokat. Kerestem az igazi, a valódi komoly házasságok rovatát. Elolvastam a vezércikkeket, tárczákat, híreket, sőt a verseket is, — a házasság iránt való igazi komolyságot föltalálni sehoh sem tudtam.

Már belenyugodtam, hogy talán ismét az égben kötneinek ezek a finom szövevények, mikor ez a szöke kis boszorka rávezetett.

A komoly házasságok szövevényét kérem az „áru- és értéktőzsde“ rovatban tessék keresni.

Ez a fitos orru szöke kis ördög — állítólag csak most mult husz éves és amint mondja, eddig még csak 15 kérőnek volt alkalma kosarat adni.

A tizenharmadik, az megfelelt volna igényeimnek, de tudja bátyám, babonás vagyok.

A tizennegyedik, az kereskedő volt. Komoly, jóra való fiatal ember. Az volt a szándéka, hogy a hozományból nyit üzletet.

Megnéztem a ujságok áru- és értéktőzsde rovatát és meggyőződtem, hogy kár volna magamat holmi boltoslegényért elvesztesgetni, holott orvost, ügyvédet, sőt katonatisztet is várhatok.

Jött a tizenötödik. Egy fess huszárhadnagy. Végre — gondoltam — itt a hosszú várakozás megérdemelt jutalma. Mariskák majd megpukkadtak az irigységtől, karonfogva sétáltam vele a korzón, boldog voltam végtelenül.

Megnézem az ujságok áru- és értéktőzsde rovatát s képzelje kétségbeesésemet, a paprika ára két hét óta huszonöt frttal lett olcsóbb.

Nos? És mi köze a te huszárodnak a paprikához?

Mi köze? Még azt kérdi, mi köze? Hát van-e szerencsétlenebb, elhagyatottabb, boldogtalanabb teremtes e föld kerekén, mint én vagyok? Hát nem tudja, hogy összes hozományomért paprikát vásároltam?

Két héttel ezelőtt, mikor nem kellett még, a padláson hevert a kauczió, ma, mikor épen kellene, már csak a fele van meg.

Sok pénzt vesztettél a hozományodból, lányom?

Pénzt nem vesztettem, — de a hadnagyt — ez lett volna a nyereségem.

—cz.

Törvénykezés.

Lövöldöző férj. Említettük már Sinka Pál vásárhelyi lakos esetét, aki féltékenységből a töle elvált nejére reálott, de nem talált. A szegedi törvényszéknél volt már egyszer végtárgyalás alatt az ügye, de a bíróságnak a helyszinen kellett tárgyalni, hogy megállapithassa a vádat. Így aztán Vásárhelyre ment ki a törvényszék, ott hallgatták ki a tanukat s ott tartották meg a végtárgyalást is. Sinkát szándékos emberölési kísérlet büntetésében bűnösnek mondták ki s két évi fegyházra ítélték.

— **Fölmentő ítéletek.** A törvényszék ma két fölmentő ítéletet hozott két érdekes ügyben. Mindkettő vásárhelyi. Az elsőben Szabó Pál tanyás volt vádolva azzal, hogy elkergette a végrehajtót, aki learkarta foglalni a süldőjét. Pedig hát Szabó csak annyit tett, hogy fölemelt egy favillát az udvarban, mikor a végrehajtó bement hozzá.

A bátor férfi rögtön megszaladt erre. A törvényszék fölmentette a vádlottat. — A másik esetben Loskai János vádolta a gazdaszonyát, hogy megverte. Tóth Rozál perse hogy megverte, mert rettenetes nagy bünt követett el Loskai. Tudniillik Tóth Rozál pénteken a tehene tejét rendszeren kiadta a koldusoknak. Mikor aztán a koldusok jöttek, nem volt tej, mert Loskai kiszopatta a tehénből a bornyuvál. Ezért aztán megverte a cselédet, amihez gazdai joga is volt. Az asszonyt fölmentette a törvényszék.

Színház.

A megnyitó előadás. A színtársulat október 1-én, szombaton kezdi meg az előadásokat, mely alkalommal, hogy a közönség a társulatot lehetőleg több oldalról ismerhesse meg, egyveleg tölti be az estét. A „Csokonai emlékezet” című nyitány után Szávay Gyula jónévű írónknak ez alkalomra írott humoros prologja, a „Muzsák oszlása” kerül bemutatásra nagy csoportozatokkal. Ezekben a tragédia, színmű, vígjáték, népszínmű, opera és operette válfajait az összes személyzet mutatja be.

A kilencz muzsát Horváth Paula, Kalmár Piroska, Daróczy Ilka, Holéczy Ilona, Pákey Margit, Szolinszky Olympia, Kocsis Etel, Kállai Lujza és Doroghi Laura személyesítik, míg Apollót Balla Kálmán és a Satyrt Hegyessi Gyula. A prologot Hoffer Károly Király-hymnusza zárja be. Ezt követi Szigligeti „Csikósának” I. főlvonásbeli változata, melyben Honti Mari és Földvári József, az egyik népszínműnékes mutatkoznak be. Végül a Czigány báró első főlvonása kerül színre, melyben Kocsis Etel coloratur énekesnő és Kállai Lujza alt-énekesnőt lesz alkalma a közönségnek megismerni.

A többi szerepeket Hentallerné Pauli Mariska asszony, Tharaszovits Margit komika, Perényi József tenorista, Polgár és Dezséri komikusok játsszák.

A szombati előadásra jegyket már pénteken d. e. 9 órától kezdve lehet váltani a nappali pénztári helyiségben, mely nyitva van d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 ig.

Legujabb.

A függetlenségi pártból.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) A függetlenségi és 48-as párt értekezletet tartott. Irányi elnök bejelenté, hogy a turini látogatásról Thaly legközelebb tesz jelentést. Párt köszönetet szavazott a budapesti Kossuth-ünnepben érdemeket szerzett Horváth Ádámnak. Az értekezlet államszámzéki elnökül Hosszu József mostani alelnököt jelöli. Ezután bejelentették az interpellációkat. Horváth Ádám hadgyakorlatok, Babó Emil tápéi választás, Kovács József a hármasszövetség ügyében interpellál. Végül zajos ovációban részesítették Irányi Dániel elnököt.

A királyné és Kossuth.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Az Independance Belge jelenti, hogy Erzsébet királyné megbizta Nopcsa főudvarmesterét, hogy írjon Kossuthnak barátságos levelet s említse meg benne, hogy szept. 19-én misét mondatott érte. A levelező hozzászéli, hogy a félhivatalos czáfolatot várja, de helyt áll hireért, mert a királyné környezetéből hallotta.

Kossuth Zombor diszpolgára.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Zomborból távirják: A városi közgyűlés tizenkét szerb szavazat ellenében diszpolgárrá választotta Kossuthot s elhatározta, hogy a főutcát Kossuth-utcának nevezik.

Telepések kérelme Torontából.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Tegnap a földmivelésügyi miniszteriumban négy torontálmegyei község küldöttei jelentek meg dr. Cserő Ede szegedi ügyvéd vezetése alatt s meg akarták kérni gróf Bethlen András földmivelési minisztert, hogy telepítse ki e négy község lakóit. A küldöttséget a beteg miniszter helyett Fejér Miklós államtitkár fogadta s dr. Cserő Ede meggyőzően fejtette ki előtte a kérvényezők fonák helyzetét; a négy község ugyanis részben nagybirtok, részben pedig kincstári tulajdon s így a lakók a legnagyobb mozgalom mellett sem képesek maguknak ott egy kis birtokot vásárolni, sőt munkájukért sem kaphatnak olyan bért, mint bármely más vidéken. Éppen ezért kérik a minisztert, hogy telepítse ki őket, ha nem akarja, hogy e községek lakói teljesen tönkre menjenek. Az államtitkár érdeklődéssel hallgatta a küldöttség vezetőjének fejtegetéseit s kijelentette, hogy maga is odaváló birtokos lévén, jól ismeri a kérvényezők helyzetét; a telepítések ügye most ugyanis napirenden van s azzal az ígérettel bocsáthatja el a küldöttséget, hogy bajukon mindenesetre rövid idő alatt segítve lesz.

Földrengés.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Déváról sürgönyzik, hogy az éjjel erős földrengést éreztek, mely hajnalban ismétlődött.

A szabadelvű pártból.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) A szabadelvű párt mai értekezletén kijelölte a delegáció tagjait. Párt államszámvevőszéki elnökségre Hyeronimi Károlyt, Hosszu Józsefet és Miksits Kálmánt jelöli.

A bécsi rablógylkosság tettese.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Pozsonyból sürgönyzik: A bécsi rablógylkosság ügyében ide érkezett budapesti ékszerész és detektiv öngyilkos Szemerédyben felismerték azt az embert, aki elzálogosította a budapesti zálogházakban a bécsi rablógylkosságból származó értéktárgyakat.

Orosz vasuti rablók.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Rostowból távirják, hogy Konokovo állomásánál e hó 26-án éjjel 15 emberből álló fegyveres csapat támadta meg a Rostowba menő vonatot, hatalmába kerítette az állomási és a vonatszemélyzetet, megsebesítette a vonaton levő vasuti pénztári-küldönözöt, akitől 5000 rubelt raboltak el. Megsebesült azonkívül a második gépész és egy műszaki alkalmazott. A pénztári-küldönöz sebeiben már meghalt.

Rokonának gyilkosa.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Aradról jelentik, hogy Uj-Aradon a mai piacon kötekedés közben Hesz Antal megölte rokonát, a husz éves Hesz Ferenczet. Az eset óriási izgalmat keltett a vásáros nép között.

Eltűnt festő.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Marroni Umberto bécsi előkelő festő állítólag Budapestre utazott s itt nyoma veszett. Marroni igen gazdag ember, eltűnése körül bünt sejtjenek.

A kiszácsi pap ügye.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) A kuria ma tárgyalta a kiszácsi lelkész ügyét, kit hatóság elleni erőszak és nyilvános rágalmasz miatt vádoltak. Az ujvidéki törvényszék összbüntetesképpen egy évi börtönt állapított meg, a szegedi kir. tábla s ma a kuria is csak nyilvános becsületsértésben és rágalmaszban találta bűnösnek Stelzert, miért egy havi fogházra és 250 frt pénzbüntetésre ítélte.

Kolera.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Ujabbán ismét több gyanus betegedés történt, egy pedig halállal végződött. Elhalt Deák István gyanus tünetek között, kit fölboncolnak és bakteriologiai vizsgálat alá vesznek.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Hamburgból sürgönyzik: Tegnap 58 betegedés, 42 haláleset történt kolerában. Egyéb német városokból szórványosan érkezik kolerabetegedés hire.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Buzában ma a kínálat jó, a vételkezdny korlátolt volt és lanyha irányzat mellett 27,000 métermázsa kelt el 2½—5 krajczárral alacsonyabb áron. — Rozs 5 krral olcsóbb.

A határidő-üzletben a déli tőzsde záratai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.42 pénz, 7.44 áru; márcz.—ápr. 7.80 pénz, 7.82 áru; tengeri szept.—okt.-re 4.84 pénz, 4.86 áru; szept.—októberre —. — pénz, —. — áru; május—júniusra 5.15 pénz, 5.16 áru; zab őszre 5.41 pénz, 5.43 áru; tavaszra (1893.) 5.64 pénz, 5.66 áru; káposzta-repcze 1893. aug.—szeptemberre 11.25 pénz. —. — áru.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)
Buza őszre . . . . . 7.46—7.48
Buza tav. . . . . 7.83—7.85
Tengeri szept.—okt. . . . . 4.83—4.85
Uj tengeri szept.—okt. . . . . 5.15—5.17
Zab őszre . . . . . 5.41—5.43
Káposzta-repcze . . . . . 12.½—12.½
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12. —. —12. —.

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) Terményekben ma is kevés volt a forgalom. Zsiráru lanyha. Városi disznózsír 52—52.50 forinton, boszniai 85 drbos szilva október—novemberre 11⅔ forinttal kelt. — Szesz: lanyha. Szesz nyers osztalékolt 15.—15.50 frton, élesztőszesz osztalékolt 19.—19.50 forinton, szesz finomitott 52.—52.50 forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, szept. 28. (A „Sz. N.” er. t.) A kedvező külföldi hírek hatása alatt a mai tőzsde hangulata lényegesen jobb volt. A legtöbb érték árfolyama javult. A forgalom valamivel élénkült.

Utótőzsde o. h. 312.20—312.25.
Magyar hitelszövetkezet 357.50—357.75.
Osztrák magyar államvasut 293.50—293.62.
4½-os m. aranyjárdék 112.52½—112.30.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, szept. 28. (A „Szeg. N.” er.) (A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) — krig. 3. Fiatal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban) — 45.— krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 45.—46.— krig) Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 46.—47.— krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgron felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban 43.—44.— krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban — kr. Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronkint 240 klgrig terjedő sulyban) — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 43.—44.— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 43.50—44.50 krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 43.—45.— krig. — Sertéslétszám. 1892. szept. 26-án volt készlet 133,833 drb, 1892. szept. hó 27-én főlhajtatott 1707 drb, 1892. szept. 27-én elszállított 941 drb, 1892. szept. hó 28-án maradt készletben 134,599 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Lanya.

Vasuti hírek.

Hirdetmény. Nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék. A III. rész 2. díjszabási füzet életbeléptetésének elhalasztása. A nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelékben a „Vasuti és közlekedési közlöny“ f. é. 102-ik számában 111,146. szám alatt megjelent hirdetmény szerint f. é. szeptember hó 1-én életbelépő III. rész 2-ik díjszabási füzet közbejött akadályok folytán csak f. é. szeptember hó 15-én fog életbelépni.

REGÉNYCSARNOK.**Az eltitkolt fiu.**

146

— Angol regény. —

Fordította: Tömörkény.

— Még nem mondtam el mindent — folytatta Templecombe lady. — A mult évet Olaszországban töltöttem, a testvéremmel Wycherly Poldaladyval s a nagynénémekkel Waldemare ladyval.

— A testvéreddel, és a nénéddel — kiáltotta zavarodottan az öreg asszony.

— Igen. Édes anyám, Afton Amy törvényes neje volt egy Templecombe grófnak s a születésemre nézve Wycherly Natalie vagyok. Megmutathatom önnek az anyám házasság-levelét.

— Amy egy gróf neje volt! — morgogta mrs. Afton s visszaroskadt a székébe. Ebben a pillanatban minden büszkeségét elfeledte. — Amy — grófnő!

Natalie szótlanul nyújtotta át neki az okmányokat, amely Afton Amynek Templecombe gróffal való törvényes házasságát igazolták.

Nagyanyja átolvasta az iratokat és sirni kezdett.

— Ó Amy, Amy — sóhajtott. — Kedves, egyetlen leányom! Én magam öltem meg őt a büszkeségemmel kegyetlenül — őt, aki jóság és rang dolgában annyira felettem állott. Amy — ó Amy!

— Nagymamám — szólt halkán Natalie, lehajolva s megcsókolva az öreg nő kezét, amit sohasem tett előbb. — Az anyám már az égben van az istennél, de a leánya itt maradt.

— Az isten bocsássa meg nekem! Hogy bántam én Amy leányával! — s kinozni kezdte ismét a lelkiismeret. — S még hozzá magasrangu nő! Natalie —

— Nagymamám, a mult el van feledve. S most boldogok vagyunk.

Mindkét kezét nyújtotta neki.

Az öreg nő szeméi megteltek könnyel. Azután a bátyjának nyújtotta a kezét,

amelyet az tiszteletteljesen szorított meg. Alick különben is úgy tekintett most Natalie-re, mint valamely magasabb lényre.

— Uj életet kezdünk, nagymama — szólt Templecombe lady. — Azért jöttem, hogy egy hétig itt maradjak. Azután visszatérek a kontinensre.

— Igen örülök, hogy eljöttél — szólt a nagyanyja. — Jogosan cselekedtél volna, ha megfeledekel rólunk, akik annyiszor megbántottunk.

Natalie az ajtóhoz lépett s felhívta Linnetet. Azután barátságosan szólt Peggy Bothwellel, aki e fölötti örömeiben elfutott s egy fél óra mulva tele volt a falu azzal a hirrel, hogy Natalie mint grófnő visszatért a szülei házába.

A fiatal grófnő még nem beszélt Fauld Hughhal. Ahogy az ajtótól visszatért, odament hozzá.

— Elfeledett engem, Hugh? — kérdezte.

— Nem, lady — felelt.

— Ne nevezzen lady-nak — szólt Natalie mosolyogva — Önnek Hugh, én csak Natalie maradok mindig. Ön az életmentőm s mindig igaz barátom volt.

— De ön most grófnő — felelt Hugh, aki észrevette, hogy mrs. Afton és Alick eltávoztak. Az előbbi, hogy egy szobát hozzon rendbe Natalie részére, Alick pedig hogy kifogassa a lovakat. — Én csak Fauld Hugh vagyok. Oly nagy közöttünk a rangkülönbség, hogy én azt soha sem felejtettem el.

— Miért nem? — kérdezte elpirulva a fiatal asszony.

— Még kérdezheti? — szólt szemrehányólag. — Tudja, hogy mennyire szeretem. Azt hittem a férje — a lord ur talán el fogja taszítani s akkor hazatér. S berendeztem a házamat a fogadására.

— S nőül vett volna, ha úgy térek haza, a szennyes névvel.

— Örömmel és büszkén. Ó Natalie — s elhalt a férfi hangja.

— Hugh, Hugh — szólt halkán a nő, mialatt ismét elpirult. — Hát nem látja? Nem látja, hogy visszatértem önhöz. Ha akar — szólt zavarodottan — el — el — nem tudta befejezni a mondatot. Hugh oly vadán, oly hitetlen arccal nézett rá, hogy odafutott hozzá s a mellére hajtotta a fejét.

Ahogy mrs. Afton visszatért, megértett mindent.

Eleinte nem tetszett neki. Hogy jól van-e az vajjon, ha egy magas állású urinő, mint Templecombe lady, egy Fauld nevéjé lesz. De azután megbékült.

Nagy öröme ezentul nem volt csendes az Afton ház. Egymás után jöttek a látogatók, a vidék legelőkelőbb népe. S mikor egyszer egy született hercegnő látogatta meg Nataliet, akivel olaszországi útjában ismerkedett meg, határtalanra vált a büszkesége.

Az öröm majd elvette az eszét. Uj, fényes ruhákban járt, melyeket unokája, a „grófnő ajándékozott“.

Natalie a falu templomában esküdt meg Hughhal s onnan egyenest csendes otthonukba hajtottak. Hűséges családi életet kezdtek mindjárt s a sok szenvedés után elközeledtek a boldogság napjai.

Waldemare lord és neje Olaszországban éltek. Angol lapok jelentették, hogy már megszületett a második fiu.

Templecombe Basil lord Anglia politikai életében előkelő szerepet játszik. De semmi dicsőség nem jutalmazza meg úgy, mint Polda egyetlen mosolya, gyermekei kacaja.

Natalie és Fauld Hugh Fauld-Houseben lagnak s hosszabb időre soha sem hagyták el a kedves otthonát. Nem kerestek más társaságot, csak azt, amely a grófságban van. Linnet ott él velük.

A szenvedés mindeniknél boldogsággá változott.

(Vége.)

Kis lottó.

— Szept. 28.

Brünn 32, 39, 75, 5, 68.

Vizállás.

	— szept. 27.		— szept. 28.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget . . .	0.26	—	0.26	—
Szatmár . . .	0.06	—	0.06	—
Tokaj . . .	—	0.98	—	0.98
Szolnok . . .	—	0.95	—	1.00
Szeged . . .	—	0.77	—	0.84
T.-Becse . . .	0.25	—	0.12	—
Csongrád . . .	—	1.34	—	1.39
Gyoma . . .	0.20	—	0.20	—
Námény . . .	—	1.17	—	1.16
Arad . . .	—	1.26	—	1.26

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Nagymennyiségű szegedi

fehér- és sillerbor

nagyban és kicsinyben jutányos áron

eladó**Danner Péter Fia**

fűszer-, liszt-, bor- és ásványviz-

686-4-4 kereskedőnél

Szegeden,

Tisza Lajos-körut

és Petőfi-utca sarkán.

Ékszer-üzletem

október hó 1-én szombaton

a zsidó ünnep miatt

zárva lesz.

714

Politzer Sándor.

Ma csütörtökön, szept. hó 29-én

a „Próféta“

diszes udvarkertjében a

83. gy.-ezred teljes zenekara

egész új válogatott műsorral játszik.

Beléptidij nincs

Tisztelettel

Ketter Károly.

22,492/1892. szám.

713-2-1

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Böröcz Antal-féle felsőpusztai 2618 holdas dülöbéli 29. tkv. sz. 10 hold föld f. é. október hó 7-én d. e. 8 órakor, az ugyanezen dülöbéli Csikos József-féle 82., 83. tkv. sz. 20 hold föld f. évi október 7-én d. e. 9 órakor, az alsópusztai 4381 hold dülöbéli Bakró Gárdián József-féle 7. tkv. sz. 10 hold föld f. é. október hó 10-ik napján d. e. 11 órakor, az ugyanezen dülöbéli Dobó István és Furulyás János 8. tkv. sz. 10 hold f. évi október hó 10-én d. e. 9 órakor, a marostői 3 holdas herés, a porgányi zsilipnél levő 622 □-öles terület f. évi október 11-en d. e. 9 órakor, a Domonkos-féle tanyától a csongrádi-sugárutig terjedő töltés előterében levő fásítások október 12-én d. e. 10 órakor, a csongrádi sugárut rendezéséből fenmaradt területek október 12-én d. e. 9 órakor, a körtöltésen levő 178 □-öl és a kálvári-ut melletti 290 □-öl terület ugyancsak d. e. 11 órakor, végre a felsőtanyai központ szomszédságában levő 8725 hold ingatlan f. é. október hó 7-én d. e. 11 órakor a helyszínén közárverésen haszonbérbe fog adatni.

Miről az érdekeltek értesítettnek.

Szeged 1892. szeptember 26-án tartott tanácsulésból.

Pálffy Feren cz,
polgármester.

Bécs 1873. Erdem- érem.	Budapest 1885. Nagy díszokl.	Zágráb 1891. Díszokl.	Es z é k 1889. Díszokl.	N.-Palánkán 1887. Arany-érem.	London 1878. Díszokl.
-------------------------------	------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

Csik József

csász. és királyi kizár. szabadalm.

első s z e r é m i portlandcement- és vízhatlan mészgyár
BEOCSINBAN.

Közponi iroda és rakár: Budapesten V., Rudolf-rakpart 8. sz.

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

Felmayer Antal urnál Szegeden,

Maros-utca 24. sz. a. raktárt tartok, hol saját gyártmányu 35

portlandcement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható.

Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

P á r i s 1867. Bronz-érem	Kecskemét 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Erdem-érem.	Trieszt 1883. Arany-érem
----------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

ZÓLYOMMEGYE KINCSE!

A véghelesi

VERA-FORRÁS.

Ezen a Trachit-sziklából fakadó legtisztább, szénsavdus, égvényes és igen kedvező természetes vegyalkattal bíró

gyógy- és savanyu vizből friss töltésben most érkezett meg a szegedi piacra egy kocsi rakomány.

Vegyelemezve dr. Lengyel Béla fő- és székvárosi egyetemi tanár, ajánlva kolera és járványbetegségeket ellen az orvosi kar legnagyobb tekintélyei által.

A bort nem festi s ezzel keverve a legkellemesebb üdítő ital a „VERA-FRÖCSCS.”

Szétküldési telep:

Szegeden, Felmayer Antal urnál, Maros-utca 24.

Forráskezelőség: Végheles-Szaiatnán, Zólyom megye.

Főraktár: BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 56. szám.

Kapható minden gyógyszerár, fűszerkereskedés és vendéglőben.

Magyar királyi államvasutak.

37,062/I. szám.

Budapest-dunabalti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetősége az alábbi táblázatban foglalt anyagokat a jövő 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a kőolajt kivéve — három évre, vagyis 1895. év végéig biztosítási kivánja és ezen anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Anyag lajstrom	Tárgy	Egység	Egy évi szükséglet	Jegyzet.		
					osztály	tétel
IV.	4.	Csepű	q.	220	Két-két csomagban 1-1 kg. küldendő be minta gyanánt.	
"	8.	Fagygyu	q.	20		
"	23.	Jutefonal	q.	220		
"	38.	Kőolaj	q.	1200		
"	52.	Tisztító ásvány-olaj	q.	70		
"	57.	Hen-gerkenő olaj	q.	15		
"	67.	Felpárolt ásvány-olaj	q.	700		
"	69.	Lepárolatlan vulkan-olaj	q.	800		
"	71.	Lepárolt ásvány-olaj	q.	650		
XIII.	44.	Tisztított kender	q.	50		Két-két csomagban 1-1 kg. küldendő be minta gyanánt.
"	164.	Rézgálicz	q.	65		

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy a kirott mennyiségnél évenként egy negyeddél többet vagy kevesebbet is szállíttathasson.

A szállítások a 129,381/91. szám alatti általános és a fentebbi anyagok-ravonatközlő különleges szállítási feltételek alapján eszközözendők.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az üzletvezetőség általános osztályánál (anyag és leltár beszerzés Budapest, VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 9. ajtószám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr., az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozna, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezetnek anélkül azonban, hogy ebből folyólag valamely anyag szállításának átengedését követelhetnének.

Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképpen, hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár, vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készített, vagy termeltetni fog és fentartja magának az üzletvezetőség azt a jogot, hogy kiküldött közegei által erről bár mikor meggyőződést szerezhesen.

Mindezen czégek, melyek a m. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindeddig nem állottak, tartoznak szállítási képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott cikkre nézve világosan megemlítendő, hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termék-e, illetőleg valjon hazai vagy külföldi származásu nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Minden szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjényre nem jogosított m. k. állami vasuti alkalmazottak, illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítása után érdembe hozandó összegek 10/100 (egy tízed százalékával) hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal: „Ajánlat 37,062/92. számhoz 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség I. általános osztályának vezetőjénél nyújtandók be vagy hozzá posta útján küldendőek be.

Bánatpéz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (VI. Teréz-körút 62. sz.) leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbbi jegyzett, 14 napnál nem régebbi utolsó árfolyam szerint, de sohasem névértéken felül számítottatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlítendő, de az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatóan számban és betűkben kiírva és esetleg vámmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üzletvezetőség vonalainak valamely, az ajánlatban határozottan megnevezendő állomására teendőek, kikötöttik azonban, hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által megrendelés alkalmával említett szertár cizme alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, ugyancsak oly ajánlatok, melyek lényeges részükben javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel és melyekre nézve az előirt bánatpéz le nem tétel, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az árra — szabadon választhasson, továbbá, hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiség szállítását átengedhesse oly formán, hogy azok ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezetnek, ha csak ajánlatukban ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre hogy a cél elérésére bármily más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak
budapest-dunabalti üzletvezetősége.

(Utánnomat nem díjaztatik.)